

Kolozsvár, 2021. augusztus 18. - **Németh Zsolt szerint a magyar nemzetpolitika a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem (EMTE) létrehozásával állt húsz évvel ezelőtt "helyzetteremtő" pályára.**

Az Országgyűlés külügyi bizottságának elnöke a Kolozsvári Magyar Napokon tartott, Húszéves a Sapientia EMTE című pódiumbeszélgetésen idézte fel az egyetemalapítás körülményeit.

Németh Zsolt úgy vélte: a magyar állam által finanszírozott EMTE megalapítása közvetett módon is serkentette a romániai magyar felsőoktatást, hiszen egyfajta "demonstrációs hatást" váltott ki a magyar nyelven is oktató romániai állami egyetemeken.

"A Sapientia volt az egész állami magyar nyelvű felsőoktatás mozdonya, dominója" - jelentette ki a bizottsági elnök, aki húsz évvel ezelőtt a Külügyminisztérium parlamenti államtitkáraként szorgalmazta és felügyelte a romániai magyar egyetem létrehozását.

Németh Zsolt úgy vélte, a magyar egyetem létrehozása egyfajta történelmi igazságtétel is volt, hiszen az érte folytatott harc végigkísérte a 20. század erdélyi magyar politikatörténetét. Felidézte: 1919-ben román egyetemet létesítettek Kolozsváron a Ferenc József Egyetem helyén, majd a második világháború után létrehozott kolozsvári Bolyai Tudományegyetemet 1959-ben egyesítették a román nyelvű Babes Egyetemmel, 1969-ben pedig a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem (MOGYE) is elvesztette a magyar intézményi jellegét azzal, hogy pártutasításra román nyelvű képzést is indítottak benne.

Németh Zsolt kijelentette: a magyar államnak az erdélyi magyarság által kitűzött célok megvalósítását kell támogatnia. Abszurd állapotnak és az erdélyi magyarság hátrányos megkülönböztetésének tekintette azonban, hogy az 1,2 milliós magyar nemzeti közösségnek Romániában nincsen állami egyeteme és a Babes-Bolyai Tudományegyetemen (BBTE), valamint az Emil Palade Marosvásárhelyi Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetemen (MOGYTTE) sem hoztak létre önálló döntési jogkörökkel rendelkező magyar karokat.

"Tarthatatlan ez a diszkriminatív helyzet" - jelentette ki. Hozzátette: míg az erdélyi magyarok csaknem hét százalékát teszik ki Románia lakosságának, a romániai felsőoktatásban csupán két százalék a magyar nyelven tanulók aránya. Úgy vélte, míg a magyarok ugyanúgy adófizetők Romániának, mint a románok, joguk van az állami fenntartású magyar nyelvű egyetemhez. Úgy vélte: a román nyelv nem megfelelő oktatása is hozzájárul ahhoz, hogy alacsony a magyar fiatalok aránya a romániai felsőoktatásban. "Meg nem szűnő erőfeszítéseket kellene tenni annak érdekében, hogy a magyar gyermekek román nyelvtudása nagyságrendekkel javuljon" - tette hozzá.

Németh Zsolt politikai kérdésnek tekintette, hogy a romániai állami feladatot ellátó Sapientia kap-e állami támogatást. Úgy vélte azonban, hogy akkor válhatna a román állam a Sapientia fenntartójává, ha létrejönne a román állam keretei között egy széleskörű magyar autonómia.

Misovicz Tibor, a budapesti Corvinus Egyetemet fenntartó Maecenas Universitatis Corvini Alapítvány titkára felidézte: a Sapientia létrehozása egyben annak a beismerését is jelentette, hogy kudarcot vallottak a romániai állami magyar egyetem létesítésére irányuló kísérletek.

Misovicz Tibor egykor a Határon Túli Magyarok Hivatalának a gazdasági elnökhelyetteseként felügyelte a Sapientia létrehozását.

Tonk Márton, a Sapientia EMTE rektora elmondta: húsz évvel ezelőtt "egy gordiuszi csomó

Írta: Adminisztrátor

2021. augusztus 18. szerda -

átvágásával" billentették ki a romániai magyar felsőoktatást az akkor reménytelennek tűnő helyzetéből. Valószínűnek tartotta, hogy a romániai magyar orvostudományban is paradigmaváltásra van szükség. Hozzátette: ha szükséges, akkor a Sapientia az orvostudományban is áll elémbe. Ehhez azonban klinikákra, kórházra és az egészségbiztosítóval történő együttműködésre van szükség és arra is, hogy az erdélyi magyar orvostársadalom "egyfelé húzza a szekeret".